

Tukuma Vakara un neklātienes vidusskolas pedagogu ētikas kodekss

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Pedagogi tieši ietekmē daudzu cilvēku prātu, gribu, jūtas, viņu likteņus, tāpēc pedagogu darbam jābalstās uz visaugstākajiem ētikas standartiem. Tukuma Vakara un neklātienes vidusskolas (turpmāk – skola) pedagogu ētikas kodekss (turpmāk – kodekss) sniedz skolas pedagoga ētiskās darbības vadlīnijas.
- 1.2. Kodeksa pamatprincipi ir profesionalitāte, atbildība, taisnīgums, cieņa un pašcieņa, smalkjūtība.

2. Profesionalitāte un koleģialitāte

2.1. Pedagoģis:

- 2.1.1. organiski savieno sevis un citu izglītošanos – atbilstoši cilvēka, cilvēces un sabiedrības attīstības perspektīvām – ar audzināšanu, profesionālo meistarību un kultūru;
- 2.1.2. pastāvīgi tiecas iepazīt gan cilvēces pieredzē uzkrāto, gan jauno, kas ienāk zinātnē, mākslā un dzīvē;
- 2.1.3. rūpējas par koleģialitāti, atklāti vērsoties pret darbībām, kas vājina draudzīgas attiecības kolektīvā;
- 2.1.4. atbalsta savu kolēģu pedagoģiskos meklējumus;
- 2.1.5. atzīst savu kolēģu pasniedzamo priekšmetu nozīmi un svarīgumu, neizceļ savu priekšmetu uz citu priekšmetu noniecināšanas rēķina;
- 2.1.6. dalās savā pieredzē un pedagoģiskajos atklājumos, īpašu uzmanību veltot jauniešiem skolotājiem;
- 2.1.7. aizmuguriski nekritizē savus kolēģus, nedara neko tādu, kas varētu mazināt kolēģa autoritāti. Tomēr skolas kopdzīves labā viņš sniedz labvēlīgu, konstruktīvu analīzi un novērtējumu;
- 2.1.8. savās attiecībās ar skolas vadību ņem vērā, ka tās autoritāte ir veselīga kolektīva pamats;
- 2.1.9. tiecas pēc draudzīgām un saprātīgām attiecībām ar audzēkņu vecākiem, informē viņus par skolas dzīvi, mērķiem, veikumu un vajadzībām;
- 2.1.10. veicina pedagoģisko zināšanu izplatīšanu un tikumiskās kultūras veidošanu vecāku vidū.

3. Brīvība un atbildība

- 3.1. No pedagoga darba ir atkarīga nākamās paaudzes dzīves un darbības kvalitāte. Tādēļ pedagogs:
 - 3.1.1. vienmēr apzinās savu atbildību par skolas audzēkņiem, sabiedrību un cilvēci;
 - 3.1.2. ir lojāls skolai un valstij, tomēr droši izmanto arī konstruktīvu kritiku;

- 3.1.3. ir audzēkņu potenciālo iespēju atraisītājs, viņu personību veidotājs ar izteiktu sirdsapziņu un dzīves jēgas apziņu;
- 3.1.4. ir kultūrvides veidotājs, rodot audzēkņu spējām praktisku izpausmes iespēju sevis un apkārtnes veidošanā;
- 3.1.5. ar savu darbu un dzīves veidu apliecina stingru nostāju pret ļaunumu un netaisnību, pret negodīgumu un amorālību;
- 3.1.6. neizmanto savas privilēģijas, lai uzspiestu kādus politiskus vai reliģiskus uzskatus.

4. Taisnīgums un patiesums

4.1. Pedagoģs:

- 4.1.1. kopj dialoga kultūru: lai panāktu saskaņu, viņš ieklausās otrā un vienmēr pamato savus uzskatus, bet nekad neuzspiež tos;
- 4.1.2. taisnīgi vērtē mācību rezultātus; viņš atzīst savas kļūdas un labo tās arī sevī, ne tikai audzēkņa burtnīcā vai darbā;
- 4.1.3. nepieļauj audzēkņa spēju un rīcības nevērīgu un nepamatotu novērtējumu;
- 4.1.4. veido audzēkņu attieksmi pret veciem, slimiem cilvēkiem, pret pretējo dzimumu, mazākiem bērniem, neaizsargātām būtnēm, kā arī ar „smaga”, „grūta” rakstura cilvēkiem;
- 4.1.5. konfliktsituācijas risina, nevairoties no konstruktīviem, pedagoģiski nepieciešamiem kompromisiem, neatgādina audzēkņiem sen atrisinātus konfliktus. Ja pedagoģis apstākļu sagādīšanās vai pieļautās kļūdas dēļ ir vainīgs, viņš atzīst savas kļūdas un atvainojas audzēkņim;
- 4.1.6. nepasniedz maksas privātstundas audzēkņim, kuru viņš māca skolā;
- 4.1.7. palīdz vecākiem objektīvi novērtēt sava bērna darbību, izvairīties gan no aklas mīlestības, gan cietsirdības.

5. Cieņa un pašcieņa

5.1. Pedagoģs:

- 5.1.1. ciena audzēkņa savdabību, kopj to, radina audzēkņus patstāvīgi, brīvi un atbildīgi lemt un rīkoties. Augstprātība, pārākums apliecina pašcieņas trūkumu, nevis autoritāti un pašapziņu;
- 5.1.2. nedala savus audzēkņus tīkamajos un netīkamajos. Lai sašutums pret audzēkņa aplamo rīcību nepāraug antipātijās pret viņu;
- 5.1.3. katrā audzēkņī meklē pozitīvās īpašības un veido savas attiecības ar viņu, balstoties uz tām;
- 5.1.4. uzklausā audzēkņu domas un iespēju robežās rēķinās ar tām;
- 5.1.5. uzklausā vecāku kritiskās piezīmes, kas adresētas skolai un pedagoģiem, cenšas rast kopīgu risinājumu, rūpējas par savu autoritāti vecāku vidū;
- 5.1.6. uzklausā audzēkņu kritiku un nezaudē pašsavaldīšanos.

6. Smalkjūtība

6.1. Attieksme pret audzēkni var ietekmēt visu viņa turpmāko dzīvi. Tādēļ pedagoģs:

- 6.1.1. ir iecietīgs, labestīgs, nepieļauj rupjību attiecībās ar audzēkņiem, kolēģiem, vecākiem; nepārsteidzas ar vērtējumu un lēmumiem;
- 6.1.2. savieno iejūtību ar principialitāti; māca audzēkni būt iejūtīgam pret citiem un pārvērtēt vājības sevī;

- 6.1.3. neizpauž viņam uzticētos vai citādi iegūtos audzēkņa noslēpumus;
- 6.1.4. attiecībās ar audzēkni nepieļauj izsmieklus, ļaunu ironiju, iebiedēšanu; ņem vērā, ka audzēkņa gribas apslāpēšana nekad nesekmē viņa izaugsmi, nevairo cieņu pret skolotāju;
- 6.1.5. iejūtīgi izturas pret audzēkņiem, kuri guvuši garīgu traumu, jūt līdzīgi audzēkņim tā bēdās; nekad neatgādina audzēkņim viņa fiziskos vai garīgos defektus;
- 6.1.6. izsakot aizrādījumus, ņem vērā audzēkņa vecuma psiholoģiskās īpatnības un iespējas uztvert pamācību; atturas rāt audzēkņus par sīkiem pārkāpumiem;
- 6.1.7. citu klātbūtnē nesaka vecākiem nepatīkamu patiesību par bērnu; saudzē vecāku pašcieņu;
- 6.1.8. nestāsta vecākiem par sen noregulētiem konfliktiem ar audzēkņiem;
- 6.1.9. nedara neko tādu, kas varētu mazināt audzēkņu cieņu un respektu pret saviem vecākiem, neizpauž vecāku noslēpumus audzēkņiem, cenšas parādīt audzēkņiem vērtīgākās vecāku īpašības.

Tukuma Vakara un neklātienas
vidusskolas direktors

Normunds Rečs

S A S K A Ņ O T S

Tukuma Vakara un neklātienas vidusskolas
arodorganizācijas priekšsēdētāja L. Zaperecka

Tukumā, 2009. gada 27. augustā

